

2023-05-16

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Bygglovsavdelningen

Adam Laurin

adam.laurin@kristianstad.se

Byggnadsnämnden

Remiss Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien hälsa och miljö med konsekvensutredning

Dnr BN 2023-000510

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till Byggnadsnämnden

- Byggnadsnämnden yttrar sig i enlighet med tjänsteutlåtande 2023-05-16

Sammanfattning

Boverket föreslår föreskrifter avseende det tekniska egenskapskravet för byggnader om skydd med hänsyn till hygien hälsa och miljö. De förslagna föreskrifterna förkortas HHM och motsvarar avsnitt 6 i nu gällande Boverkets byggregler (BFS 2011:6), BBR. Byggnadsnämnden yttrar sig på kommunens vägnar och är positiv till grunderna i förslaget och menar samtidigt att det till del är oroväckande, främst i fråga om bedömning om regeluppfyllnad.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande

2023-05-16

Remiss Boverkets förslag till föreskrifter HHM

2023-03-14

Ärendet

Boverket har remitterat sitt förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien hälsa och miljö till Kristianstad kommun. De förslagna föreskrifterna förkortas HHM och motsvarar avsnitt 6 i nu gällande Boverkets byggregler (BFS 2011:6), BBR. Aktuell remiss är del i ett större arbete på Boverket om att skriva om och dela upp BBR enligt en ny regelmodell med så kallade funktionskrav.

Synpunkter

För samhället i stort och för byggandet i allmänhet bedöms det som positivt att samhällets byggregler blir tydligare i fråga om vad som är den bindande regeln och där regeln inte styr mot en eller ett fåtal lösningar. Boverket kan dock behöva resonera kring vad som egentligen innefattas i begreppet "byggregler".

Bedömning om regeluppfyllnad

För byggnadsnämndens prövningar och bedömningar i möte med byggherrarna är det dock oroväckande med den föreslagna övergången till renodlade funktionskrav i föreskrifter. Kärnan i huruvida byggreglerna uppfylls eller inte är och förblir dialogen mellan den mer eller mindre professionella byggherren med kontrollansvarig och byggnadsnämnden, samt de beslut som både byggherren och nämnden fattar under processen. Olika uppfattningar om regeluppfyllnad i den dialogen behöver problematiseras betydligt mer i konsekvensutredningen, s. 133, där Boverket förefaller uppehålla sig mycket vid handläggningstider i stället för regeluppfyllnad. En utökad problematisering behövs eftersom vi har ett närmast oändligt byggherreansvar idag och samtidigt få och diffusa krav på byggherrens kunskap och erfarenhet. Byggherrar som byggnadsnämnden möter dagligen.

I detta sammanhang bedöms det finnas en risk för att föreslagna föreskrifter på sikt leder till fler byggnader där det är oklart om byggreglerna verkligen uppfylls, detta i takt med att byggnadsnämndens bevakning av byggprocessen marginaliseras.

Lösningar i standarder

För byggnadsnämnden innebär de föreslagna föreskrifterna att det i högre grad än idag kommer att behövas tillgång till olika standarder. Boverket behöver på ett tydligare sätt adressera problemet med att det dels inte finns standarder på ett flertal områden dels att dessa medför betydande kostnader för byggnadsnämnden.

Andra föreskrifter

Vad gäller andra gällande föreskrifter från Boverket som idag hänvisar till BBR, t ex HIN och ALM, är det svårt att utläsa vad som kommer att hända med dessa och vad de får för relation till de nya föreskrifterna. Detta bör förtydligas i det fortsatta arbetet.

Disposition

Den föreslagna föreskriftens disposition uppfattas som överskådlig och bidrar till god läsbarhet och förståelse. Den tydliga uppdelningen i uppförande av nya

byggnader och ändring av byggnader kommer att bidra till en ökad förståelsen för denna grundläggande systematik i PBL, vilket är positivt.

Varsamhet och förvanskning

Det är mycket positivt att de nuvarande allmänna råden kring varsamhet och förvanskning till stora delar blir bindande föreskrifter. Boverket underskattar troligen konsekvenserna av detta när man menar att det inte får några konsekvenser för gestaltad livsmiljö och arkitektur, och bara vissa positiva effekter för kulturmiljön (vilket förvisso innefattas i begreppet gestaltad livsmiljö).

Att dessa allmänna råd blir bindande föreskrifter bedöms få ett helt annat rättsligt och bevarandemässigt genomslag hos såväl byggnadsnämnden, byggherrar, länsstyrelser och domstolar.

Specifika synpunkter

Det är positivt med uttryckliga krav på luftkvalitetsprojektering och fuktsäkerhetsprojektering samt luftkvalitetsdokumentation och fuktsäkerhetsdokumentation.

I fråga om krav på rumshöjd är det oroväckande att marknaden förefaller ska bestämma vad som är minimum i fram för allt en bostad. Det synes märkligt att samhället i andra delar av regelverket är mer intresserad av regler om lämpliga bostäder utifrån funktioner, tillgänglighet och användbarhet när den mycket grundläggande frågan om lämplig rumshöjd släpps till marknaden att bestämma.

Eftersom rumshöjd kan kopplas till den bruttoarea man kan få ut av ett byggprojekt finns det inte sällan starka incitament att pressa ner rumshöjden under de mycket vedertagna 2,4 m i bostäder. Detta riskerar få en mängd konsekvenser som Boverket inte alls berör. Att Boverket skriver att kravnivån inte är avsedd att förändras utifrån nu gällande regler kommer sannolikt spela mindre roll då det saknas kunskap och evidens om var gränsen går för en rumshöjd som innebär olägenhet för människors hälsa. Generellt bör byggregler som så tydligt kopplar till människans mått skrivas med mått. Vad gäller kraven på dagsljus förefaller inte "avregleringen" gått så långt som för rumshöjd och bedöms som bättre avvägd.

Rumshöjd, dagsljus och även utblick är grundläggande arkitektoniska egenskaper och väsentligt ändrade regler på området får självfallet konsekvenser på lång sikt för arkitektur och gestaltad livsmiljö. Boverkets bedömning om motsatsen behöver utvecklas för en ökad trovärdighet.

Tommy Danielsson
Förvaltningschef

Marie-Louise Gustafsson
Avdelningschef

Adam Laurin
Stadsarkitekt

Beslutet expedieras till

Boverket, remiss@boverket.se ange dnr: 29/2022